

РЕШЕНИЕ

№ 354

гр. София, 07.06.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 9-ТИ ТЪРГОВСКИ, в публично заседание на тридесет и първи май през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Светла Станимирова

Членове: Рени Ковачка
Васил Василев

при участието на секретаря Красимира Г. Георгиева
като разгледа докладваното от Васил Василев Въззивно търговско дело № 20231001000318 по описа за 2023 година

Производството е по чл.267 и сл. от ГПК.

Делото е образувано по въззивна жалба от АГЕНЦИЯ „ПЪТНА ИНФРАСТРУКТУРА”, ЕИК 000695089 със седалище и адрес на управление: гр.София, пл.”Македония,”№3 против Решение № 213/16.02.2023г. на Софийски градски съд, ТО VI-4, постановено по т.д. № 2396/2022г. Поддържа се,че обжалваното решение е незаконосъобразно.Според жалбоподателя изградения на мястото водоскок е бил и е в изправност към датата на ПТП-то. В хода на делото не са събрани доказателства относно неизправността на пътното платно.Водостокът е изграден напълно и спрямо техническите изисквания за това като предназначението му е да отвежда повърхностните води, които са на пътя, но не и тези, които са придошли, както е в случая. Пътят бил обозначен и обезопасен от страна на жалбоподателя.В решението си съдът пренебрегнал фактите и представените доказателства относно собствеността и стопанисването на каптаж „Черната вода“.От приложените по делото доказателства става ясно. че са дадени ясни указания на привлеченото трето лице - „В и К“ АД Ловеч от страна на Областния управител на Област Ловеч, но не става ясно дали са изпълнени.В хода на делото били събрани достатъчно доказателства относно това, че каптаж „Черната вода“ прелива, в следствие на което водата залива пътното платно. Областния Управител на Област Ловеч е компетентен относно разпореждането и стопанисването на имоти, които са държавна собственост, а по делото има

представен акт, в който пише, че процесния каптаж се стопанисва от „ВиК“ АД Ловеч. Това, от своя страна, вменява на третото лице да поддържа имота/каптажа в изправност, както и да го стопанисва, респективно да отстранява повреди по него. Оспорва се извода на съда, че липсва вина/съпричиняване от страна на водача на автомобила, каквито възражения били направени с отговора на исковата молба. От свидетелските показания, дадени от водача на МПС-то, разпитан по делегация от Районен съд - гр. Казанлък, се установява, че в момента на ПТП-то не е валидно дъжд, участъка е прав, а видимостта била добра, което е предпоставка водача на МПС-то да предвиди последствията от това и да не намали скоростта или при необходимост да спре, каквито са изискванията на чл. 20, ал. 2 от ЗДвП. Искане се обжалваното решение да бъде отменено и вместо него бъде постановено решение, с което бъде отхвърлен изцяло предявения иск или като алтернатива да се приеме, че е налице съпричиняване на щетите от страна на водача на автомобила, като бъде постановено решение, с което бъде намален размера на присъдената сума. Претендират се направените по делото разноски.

От въззиваемия „ЗАД АСЕТ ИНШУРЪНС“ АД, вписано в Търговския регистър с ЕИК 203066057, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „Шар планина“ № 35 е постъпил отговор, с който се оспорва подадената жалба. Поддържа се, че по делото е доказано, че процесният път е изключителна държавна собственост и като такъв неговото управление, поддръжка и стопанисване е възложено на ответника с нормативен акт. По делото било установено, че в деня на процесното събитие 30.01.2021 г. пътния участък не е бил сигнализиран по никакъв начин относно наличието на опасност, нито относно ограничаване на скоростта. Искане се обжалваното решение да бъде потвърдено като бъдат присъдени направените по делото разноски.

От страна на третото лице-помагач „В и К“ АД - със седалище гр. Ловеч, ул. „Райна Княгиня“ 1 А, ЕИК 110549443 с постъпил отговор, в който частично се споделят аргументите развити във въззивната жалба, по отношение на това, че е налице съпричиняване от водача на МПС, който е шофирал с несъобразена с пътните условия скорост. Поддържа се, че са неоснователни развитите мотиви в жалбата, че връзка с процесното ПТП има небезопасен каптаж, намиращ се близо до пътя и че за това небезопасяване вина има „В и К“ АД Ловеч. По делото било установено, че водата от каптажа минава през водоскок под пътя и се влива в реката. Водоскока бил проектиран и изграден при изграждане на пътя и не е собственост, нито поддръжката му има някакво отношение към ВиК Ловеч. В случай, че капацитета му е недостатъчен, то проблема е или от проектирането или от изпълнението му.

Софийският апелативен съд, като взе предвид подадената въззивна жалба, съдържащите се в същата оплаквания, съобразявайки събраните по делото доказателства намира следното от фактическа и правна страна:

Първоинстанционното производство е образувано по искова молба от ЗАД“Асет Иншурънс” АД против настоящия жалбоподател Агенция „Пътна Инфраструктура“. Поддържа се, че застрахователната компания е сключила застрахователен договор във формата на застрахователна полица N 1022010003674, по който е поела задължението да носи покритие на риска от увреждане на л.а. “Ленд Ровер“ с рег. N *****. На 30.01.2021 г. Застрахования автомобил бил увреден в резултат на ПТП. След настъпване на застрахователното събитие ищецът е платил застрахователно обезщетение в размер на 78 828 лв., с което е встъпил на основание чл.411 КЗ в правата срещу ответника. Поддържа се в исковата молба, че причината за настъпване на събитието е поведението на ответника, който не е изпълнил задължението да осигури необходимите условия за непрекъснато, безопасно и удобно движение. Поддържа се, че наличието на участък от пътното платно на републикански път със свободно течаща вода е довело до повличане на застрахования автомобил, който е излязъл от пътното платно и се е блъснал в дърво. Иск се от ищеца ответникът да бъде осъден да заплати сумата от 78 828 лв. – главница, както и сумата от 5800 лв. – обезщетение за забава в размер на законната лихва за периода 27.06.2021 г. -18.03.2022 г.

Ответникът оспорва предявените искове като поддържа, че от 2018 г. е налице проблем на процесния участък от пътя, свързан с наличие на стар каптаж, поради това, че при обилни валежи водата залива платното за движение и е предпоставка за ПТП, а ответникът е уведомил областен управител на област Ловеч за отстраняване на проблема със заливането на платното. Междуведомствена комисия изготвила протокол, с който на ответника е предписано да предприеме действия за поставяне на пътна сигнализация, а на ВиК да предприеме действия по обезопасяване участъка при извора „Черна вода“, от който се изтича вода. Сочи се, че ответникът е изпълнил предписанията и е поставил пътна сигнализация за ограничаване на скоростта B26 – до 30 км/ч. и A15 – „опасност от хлъзгане“. Направено е възражение за принос на водача на застрахования автомобил, поради това, че се движел с несъобразена скорост.

По делото като трето лице помагач на страната на ответника-настоящ жалбоподател е конституирано „В и К“ АД- гр.Ловеч, което поддържа възражението за принос, основано на твърдението за управление на застрахования автомобил с несъобразена скорост. Поддържа се от третото лице, че каптаж „Черна вода“ не му е предоставен за експлоатация и поддръжка и че най-вероятно е собственост на Община Луковит.

От събраните по делото доказателства съдът е установил следното :

Със застрахователна полица от 13.11.2020 г. между „Д Лизинг“ ЕАД и ищцовото дружество е сключен договор за имуществено застраховане, по който ответникът е поел задължението да носи покритие на риска от увреждане на л.а. “Ленд Ровер“ с рег. N ***** през периода 16.11.2020 г. – 15.11.2021 г. Представена е преписката по застрахователната щета, образувана при ищеца във връзка с процесното произшествие. Представено е платежно нареждане от 25.05.2021 г., с което ищцовото дружество е заплатило на „Евролинк Мениджмънт“ ООД застрахователно обезщетение по процесната щета в размер на 74 617,69

лв. С регресна покана, получена от ответника на 11.06.2021 г., ищецът е поискал плащане на сумата от 78 828 лв. в 15-дневен срок.

С писмо изх. N 06-00-46/06.08.2018 г., ответникът е уведомил областния управител на област Ловеч, че при км 148 плюс 900 от път I-3 Гара Бяла – Плевен – Луковит – Коритна – Ябланица – Ботевград се намират стари каптажи, а водата от тях при обилни дъждове залива платното за движение, с което създава реална опасност за безопасността на пътя. През периода 02.12.2017 г. – 02.08.2018 г. е въведена временна организация, а през периода 25 – 28.07.2018 г. се е стигнало до пълно затваряне на пътния участък и превеждане на движението през обходни маршрути, с оглед недопускане да закъсат автомобили и да се създадат предпоставки за ПТП. В писмото ответникът поискал съдействие от областния управител за установяване собствеността на каптажите и предприемане на спешни мерки за тяхното обезопасяване. По делото е представен констативен протокол от м. февруари 2021 г. съставен от представители на „Басейнова дирекция“, Областна администрация, АПИ и „Вик“ – гр. Ловеч, която установила състоянието на пътното платно в участъка на ПТП-то и дала предписания да се предприемат дейности по поставяне на сигнализация на пътното платно, поради опасност от ПТП-та, да се предприемат действия по обезопасяване на участъка при извора, да се почисти същия и да се отведат водите разливащи се от него. Видно от протокола за ПТП от 30.01.21 г. произшествието е настъпило в „участък на неотводнено платно за движение и необозначено с пътен знак за наличие на опасност“.

От показанията на св. Г. /водачът на увредения автомобил/, разпитан по делегация от Районен съд-Казанлък, се установява, че в деня на настъпване на процесното произшествие е валияло дъжд няколко часа преди това, а произшествието е настъпило през деня, при добра видимост и на прав участък. Свидетелят установява, че в участъка, където е настъпило ПТП-то, не е имало сигнализация за препятствия, реката е била преляла, а водата е причина за хлъзгане на управлявания от него автомобил. Свидетелят заявява, че е управлявал автомобила със скорост от около 70 км/ч., а пътното платно е било покрито с около 20 см. вода. Свидетелят е установил, че около 30 минути след произшествието на мястото са дошли служители на Пътна инфраструктура и са поставили знак, указващ, че има препятствие, който затиснали с два камъка.

От показанията на св. И. се установява, че в близост до участъка от пътя, където е настъпило ПТП-то, се намира каптаж „Черна вода“. На 12.02.2021 г. е проведена на място среща между представители на „Басейнова дирекция“, Областна администрация, АПИ и „Вик“ – гр. Ловеч, на която е установено, че има заливане на пътното платно и тече вода по пътя. В близост до този участък е изграден водоскок, който следва да отвежда водата под пътното платно, но при големи количества вода се стига до заливане на пътя. Свидетелката е установила, че през 2017 г. във „Вик“ – гр. Ловеч е имало предходен сигнал от областния управител за подобен проблем.

От заключението на назначената експертиза е установено, че вредите по застрахования автомобил се намират в причинна връзка с процесното пътнo произшествие. Стойността на вредата по средни пазарни цени възлиза на 81 893,29 лв. Вещото лице е посочило, че няма

данни за това какви действия е предприел водача по време на настъпване на събитието. Вещото лице е посочило, че по делото няма данни какви действия е предприел водачът на на автомобила преди и по време на настъпване на събитието. Липсват и данни за скоростта на движение на автомобила, поради което е невъзможно да се определи дали водачът е допринесъл и в каква степен за настъпване на ПТП-то. В съдебното заседание на 01.11.2022 г. вещото лице е посочило, че скоростта на автомобила е била около 50 км/ч. Според вещото лице при скорост от 70 км/ч. и 20 см. воден слой се получава явлението „аквапланинг“, който е причина за отклоняване на автомобила, който е станал неуправляваем. От протокол за ПТП от 30.01.2021 г., се установява, че на 30.01.2021 г. е реализирано ПТП, от което е бил увреден управляваният от Данаил Г. л. а. „Ленд Ровер“ с рег. N *****. Посочено е в протокола, че автомобилът се е движел по неотводнен участък от пътя с течаща вода и необозначен с пътен знак, бил е повлечен от струя вода, поради което е излязъл извън пътното платно и се е блъснал в дърво.

За да уважи предявения иск, при установената по-горе фактическа обстановка, съдът е приел, че увреждането е в резултат на ПТП на застрахования автомобил при действие на застрахователното правоотношение представлява реализиране на покрит по имуществената застраховка риск. Нилице е предвидения в чл. 405 ал. 1 КЗ юридически факт, който поражда задължение за ищеца в качеството на застраховател по имуществена застраховка да плати застрахователно обезщетение. С представеното по делото платежно нареждане от 25.05.2021 г. ищецът е платил на „Евролинк Мениджмънт“ ООД застрахователно обезщетение по процесната щета в размер на 74 617,69 лв. В договора за имуществено застраховане „Евролинк Мениджмънт“ ООД е посочен в като ползвател на автомобила на лизинг и доколкото не са направени оспорвания, съдът приема, че получателят на сумата се явява овластено по смисъла на чл. 75 ал. 1 ЗЗД лице. От дължимото застрахователно обезщетение е удържана /прихваната/ сумата от 4210,31 лв., представляваща стойност на застрахователни вноски, поради което тази сума следва да се прибави към размера на платената сума – чл. 369 ал. 2 КЗ. В този случай размерът на застрахователното обезщетение възлиза на 78 828 лв. По делото от страна на ответника не са направени оспорвания на факта на плащане на застрахователно обезщетение в полза на правоимащо лице. Плащането от ищеца на застрахователно обезщетение представлява юридически факт, визиран в нормата на чл. 410 ал. 1 КЗ, който поражда в негова полза суброгационно вземане срещу причинителя на вредата, респ. срещу възложителя. Съдът е приел, че по делото е зеспорно, че пътният участък, на който е възникнало процесното произшествие, е част от републиканската пътна мрежа, а отговорността на ответника е обоснована от ищеца въз основа на твърдението, че не са изпълнени задълженията за поддръжка на пътя, който е бил залият с вода, както и че не са били поставени обозначителни знаци. В този случай приложение следва да намерят нормите на чл. 3, ал. 2 ЗДвП и чл. 30 ал. 1 ЗП, които предвиждат за ответника задължението да поддържа републиканските пътища и да осигури същите да са в такова състояние, което да позволява безопасното им използване - чл. 14 ал. 2 ЗДвП. Съгласно чл. 167 ЗДвП ответникът е длъжен да поддържа пътя в изправно състояние и да сигнализира за наличието на опасност на пътя. От събраните по делото доказателствата съдът е приел за

установено, че процесният вредоносен резултат е настъпил като последица от неизпълнение на задължението на ответника да поддържа пътя, допуснат да бъде залят с вода, която е повлекла автомобила извън пътя. Съдът е приел, че ответникът не е предприел необходимите мерки да осигури такова състояние на намиращия се под пътя водоскок, което да не води при обилни валежи до заливане на пътя с вода. Ответникът е бил наясно с факта, че процесният участък от пътя се залива с вода при обилни валежи и че това обстоятелства води до настъпване на пътни произшествия. В писмо изх. N 06-00-46/06.08.2018 г. ответникът е уведомил областния управител на област Ловеч за това, че при км 148-900 от път I-3 Гара Бяла –Плевен – Луковит –Коритна –Ябланица – Ботевград се намират стари каптажи, а водата от тях при обилни дъждове залива платното за движение, с което създава реална опасност за безопасността на пътя, както и че през периода 02.12.2017 г. – 02.08.2018 г. е въведена временна организация, а през периода 25 – 28.07.2018 г. се е стигнало до пълно затваряне на пътния участък и превеждане на движението през обходни маршрути. Въпреки знанието за повишения риск от заливане на пътя с вода ответникът не е предприел адекватни действия, които да попречат на заливане на пътя и да осигурят безопасност на движението. Фактът, че в деня на процесното произшествие пътният участък е бил залят с вода с дълбочина от около 20 см налага извода, че отводнителните съоръжения на пътя не са били в изправно състояние и да обезопаси пътното платно. Бездействието на ответника се изразява в неизпълнение на задължението да осигури отводнителните съоръжения да са в изправност. По делото е установено, че към момента на настъпване на процесното събитие не са били предприети от ответника мерки, които да попречат на заливането на пътя с вода и да осигурят безопасно движение по пътния участък. Съдът е приел за недоказано възражението на ответника за съпричиняване на вредите от страна на водачът на МПС-то.

Софийският апелативен съд счита, че обжалваното решение е правилно и законосъобразно, поради което следва да бъде потвърдено. Атакуваното решение е валидно и допустимо, поради което съдът е обвързан от направените от жалбоподателя оплаквания в жалбата.

Според жалбоподателя изградения на мястото водоскок е бил и е в изправност към датата на ПТП-то. В хода на делото не са събрани доказателства относно неизправността на пътното платно. Водостокът е изграден напълно и спрямо техническите изисквания за това като предназначението му е да отвежда повърхностните води, които са на пътя, но не и тези, които са придошли, както е в случая.

Съставът на Софийският апелативен съд счита, че становището на жалбоподателя е неоснователно. В настоящия случай вредите от настъпилото произшествие не са настъпили от неизправности по пътното платно, а от полученото, вследствие заливането на пътното платно с вода, явление „аквапланинг“. Не се спори по делото, че пътя, на който е настъпило произшествието е републикански, а съгласно чл. 30, ал. 1 от ЗП Агенция „Пътна инфраструктура“ осъществява дейностите по изграждането, ремонта и поддържането на републиканските пътища. Съгласно параграф 1, т. 3 от ПЗР на ЗП "Пътни съоръжения" са: водостоците; мостовете; виадуктите; естакадите; надлезите; подлезите; тунелите;

подпорните и декоративните стени; укрепителните и водоотвеждащите устройства и пречиствателните съоръжения, а съгласно т.14. "Поддържане на пътищата" е дейност по осигуряване на необходимите условия за непрекъснато, безопасно и удобно движение през цялата година, предпазване на пътищата от преждевременно износване, охрана и защита на пътищата, водене на техническата отчетност на пътищата.

Установено е, от събраните по делото доказателства, че водата е заляла пътното платно, поради това, че намиращия се в този участък водосток не е бил в състояние да поеме в необходимия обем появилата се вода. Целта на проектирането и изграждането на водостока е да пропусне и през него да се отведе появилата се в района вода. Дали тази вода е от намираща се наблизо река, от дъждовна вода или от друг източник /в случая от стар каптаж/ е без значение за настоящия спор. Съгласно цитираната по-горе нормативна уредба задължението да поддържа в изправност /в случая – да е налице необходимата пропускливост/ водостока е на агенцията жалбоподател, поради което за ангажиране на отговорността на същата следва да се подложи на преценка дали е изпълнено това задължение. Съдът счита, че правилно СГС е приел, че това задължение не е изпълнено към датата на настъпване на процесното ПТП-30.01.21г. За това, че този участък от пътя се залива с вода, е била налице информация при ответника, който на 06.08.2018 г., е уведомил областния управител на област Ловеч, че при км 148 плюс 900 от път I-3 Гара Бяла – Плевен – Луковит – Коритна – Ябланица – Ботевград се намират стари каптажи, а водата от тях при обилни дъждове залива платното за движение, с което създава реална опасност за безопасността на пътя. Съгласно писмото през периода 02.12.2017 г. – 02.08.2018 г. е въведена временна организация, а през периода 25 – 28.07.2018 г. се е стигнало до пълно затваряне на пътния участък и превеждане на движението през обходни маршрути, с оглед недопускане да закъсат автомобили и да се създадат предпоставки за ПТП. В писмото ответникът поискал съдействие от областния управител за установяване собствеността на каптажите и предприемане на спешни мерки за тяхното обезопасяване.

При така посоченото знание на ответника за съществуващите проблеми в този участък от пътя, същият, на когото е вменено задължението да поддържа пътя е следвало да вземе мерки за преустановяване заливането на пътя, както и да постави съответните предупредителни знаци за сигнализация за наличието на опасност. В настоящия случай след като пътното платно е било залято с вода, то очевидно задължението за поддръжка на пътното съоръжение не е изпълнено към 30.01.21г. когато е настъпило произшествието. От друга страна по делото е установено, че към тази дата въпросния участък от пътя не е бил обозначен с предупредителни знаци за опасност. Това се установява от съставения протокол за ПТП от 30.01.21г., в който е посочено, че произшествието е настъпило в „участък на неотводнено платно за движение и необозначено с пътен знак за наличие на опасност“, както и от показанията на водача на увреденото МПС, че не е имало поставени предупредителни знаци. Липсата на трайно поставени пътни знаци /при знанието от 2018г. за проблема/ се установява и от представените от самия жалбоподател два броя снимки /лист 72 и 73/ на участъка от пътя. На същите снимки се установява наличието на подвижни предупредителни

пътни знаци за ограничение на скоростта и за „хлъзгав участък“, които, както се установи от показанията на водача на автомобила, са донесени от служители на ответника около половин час след настъпване на произшествието. Поради това и съдът счита, че ответника не е изпълнил задължението си да обозначи проблемния участък от пътя и да предупреди водачите за евентуалната опасност. Поставянето на пътните знаци посочени по-горе е извършено след настъпване на произшествието, поради което това обстоятелство не може да обоснове липсата на отговорност от страна на агенцията.

С оглед това неизпълнение на задълженията на агенцията – жалбоподател, съдът счита, че е ирелевантно за настоящия спор, произхода на водата и дали е налице неизпълнение на задълженията по отношение на каптажа от страна на други държавни структури.

Съдът счита, че законосъобразно първоинстанционния съд не е възприел становището на жалбоподателя за съпричиняване на щетите от водача на МПС-то в случай, че същия се е движел с по-ниска скорост. На първо място по делото не са ангажирани каквито и да било доказателства относно скоростта на движение на автомобила преди ПТП-то. Данни за скоростта на автомобила не могат да бъдат изведени от представените по делото доказателства, поради което и не може да се направи извод за съпричиняване. При разпита на водачът на автомобила същият е заявил, че преди произшествието се е движел със скорост от около 70 км/ч. Съставът на САС споделя извода на СГС, че тази скорост не е висока и че при липса на предупредителни знаци за опасност на пътя и за ограничение на скоростта, водачът на автомобила не е могъл да предвиди, че ще попадне на участък от пътното платно покрито с около 20 см. вода. В случая, следва да се има предвид, че водачът на автомобила се е движил по републикански път, при липса на ограничения в участъка. Липсва, научна или житейска логика, да е налице изискване при движение в подобни условия да е налице изискване водачът да управлява с очакване, че ще попадне на участък от пътя зает с вода. Отделен е въпроса, дали ако беше управлявал с по-ниска скорост, автомобила нямаше да стане пак неуправляем, при положение, че навлиза в участък наводнен с 20 см. вода. По делото не са налице данни за това при управление с каква точно скорост не би възникнало състоянието на „аквапланинг“, за да може се приеме, че водачът е могъл да предотврати настъпване на произшествието, но повече от ясно е, че не може да се изисква по републикански път движението да се осъществява със скорост 10-20 км./ч. при която скорост може би нямаше да настъпи произшествието.

Като краен извод може да се заключи, че в случай, че жалбоподателя беше обозначил проблемния участък със съответните знаци вероятността да настъпи произшествието щеше да е значително по-малка. Същото може да се изведе и от липсата на ограничения на скоростта в този участък.

Предвид гореизложеното обжалваното решение следва да бъде потвърдено.

От страна на въззиваемото дружество разноски по делото не са претендирани.

Водим от горното Софийският апелативен съд

РЕШИ:

Потвърждава Решение № 213/16.02.2023г. на Софийски градски съд, ТО VI-4,
постановено по т.д. № 2396/2022г.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба при условията по чл.280,ал.1 от
ГПК пред ВКС в едномесечен срок от връчването на препис на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____